

**Ostoros Községi Önkormányzat Képviselő-testülete
3326 Ostoros, Hősök tere 4.**

Előterjesztés tárgya: Tájékoztató a település 2021. évi környezeti állapotáról

Előterjesztést előkészítette: Böjt László polgármester, Vasas Ágostonné jegyző

Egyeztetve:

Böjt László polgármester

Vasas Ágostonné jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46.§ (1) bekezdés e) pontja, valamint az 51.§ (3) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén és a környezet állapotának alakulásáról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

E feladatnak eleget téve terjesztjük a Képviselő-testület és a bizottságok tagjai elé a település környezeti állapotáról szóló tájékoztatót.

Böjt László
polgármester

Vasas Ágostonné
jegyző

../2021. (XII.)

Képviselő-testületi határozat

Tárgy: Tájékoztató Ostoros település környezeti állapotáról

Ostoros Községi Önkormányzat Képviselő-testülete fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi határozatot hozza:

A település 2021. évi környezeti állapotáról szóló lakossági tájékoztatót az előterjesztés szerint jóváhagyja.

Felhívja a jegyzőt, hogy a tájékoztatót a település honlapján tegye közzé.

Felelős: Polgármester, Jegyző
Határidő: folyamatos, ill. 2021. december 31.

Tájékoztató a település 2021. évi környezeti állapotáról

Ostoros Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a jogszabályi előírásoknak megfelelően figyelemmel kíséri és értékeli a község környezeti állapotát, segíti az itt élők és a vállalkozók környezetvédelmi, természetvédelmi tevékenységét, igény esetén kapcsolattartó szerepet vállal a különböző szervezetek és intézmények között.

A törvény értelmében Ostoros Önkormányzata törekszik arra, hogy feladatai teljesítésénél, létesítmények tervezésénél, megvalósításánál, folytatásánál, valamint a termékek előállításánál és használatánál, hogy a légszennyező anyagok kibocsátása a lehető legkisebb mértékű legyen. Ennek értelmében a közintézmények fejlesztésénél kiemelt szempont a környezeti terhelés minimalizálása.

A KÖRNYEZETI ELEMELK ÁLLAPOTA

LEVEGŐ

Ostoros községben a légszennyezés mértéke nem számottevő, határértéket meghaladó légszennyezés eddig még nem volt. A levegő minőségét alapvetően a fűtésből és a közlekedésből adódó füstgáz és porszennyezés határozza meg. Bár a településen főközlekedési út nem vezet keresztül, időszakosan (reggeli, délutáni és kora esti időszakban) az átmenő forgalom jelentős.

A településen a kiépített gázhálózat és a tűzifa árának emelkedése következtében évről évre nő azoknak a családoknak a száma, akik visszatérnek a gázfűtésre. A jelentős légszennyezést okozó lignit használata a lakosság számára már nem megengedett, a lakóparki építkezéseknél már elterjedt a hőszivattyús fűtési rendszer.

Az Eger-Ostoros-Novaj útvonalon közlekedő menetrendszerű autóbuszok napi rendszerességével kell számolni. A községben a személygépkocsi forgalom folyamatosan nő, a családok egy részénél már 2-3 gépkocsi is jellemző. A nyári időszakban Eger közelsége miatt tovább növekszik a közlekedő gépkocsik száma. A gépjárművek emissziója mellett a porártalom tűnik jelentősebbnek környezetterhelési szempontból. A lakosság természetes védettségét, a szórt kertes, fás települési forma garantálja. A légszennyezés természetes „megszűrése” végett, mesterséges beavatkozásra nincs szükség. A település elhelyezkedése fás, erdős környezete, hosszú távon biztosítja az itt élő emberek számára a megfelelő levegőminőséget.

A községnek vasútvonala nincs.

A száraz, meleg nyár és ősz miatt folyamatosan problémát okozott a pollenterhelés. Az önkormányzati tulajdonú ingatlanokon, közterületeken az önkormányzat által megbízott vállalkozó rendszeresen, a közfoglalkoztatásban dolgozók időszakosan végeztek parlagfűirtást. Az allergén gyomok által fertőzött területek nagysága minden évben felmérésre kerül és az Önkormányzat folyamatosan felszólítja a tulajdonosokat, bírságolásra még nem volt szükség.

A környezetvédelemről szóló 12/2011. (V. 31.) önkormányzati rendelet a 7/2019.(III.26.) önkormányzati rendelettel módosította. A lakosság egészségének és a levegő tisztaságának védelme érdekében az avar és kerti hulladék égetése egész évben, minden hónap első hétfőjén 6.00-20.00 óra között megengedett. Más időpontban az égetés tilos, a zöld hulladék elszállítása a szolgáltató által meghatározott időpontokban biztosított.

A szabályozás bevezetése a lakosság körében okozott némi konfliktust, 2021. évben pedig további szigorítás várható. Gondot jelent az is, hogy ősztől tavaszig égetésre kerülnek kerti hulladékon kívül egyéb dolgok is, ami levegőszennyezést okoz.

VIZEK

a)

Csapadékvíz-elvezetés

Ostoros községben egyik sarkalatos környezeti probléma a csapadékvíz elvezetésének megoldása. A település nagy része elhelyezkedése ebből a szempontból nem kedvező, a lakóházak és középületek „hegyek” közé beekelődött völgykatlanban találhatók. A gyors záporok, zivatarok egyszerre nagy mennyiségű csapadékot juttatnak a talajra, amit a talaj képtelen elszikkasztani. A környező „hegyekről” lezúduló csapadékvíz eróziós romboló hatása mellett a lakosságnak is tetemes károkat okoz. Az elmúlt évek szélsőséges időjárási viszonyai többször okoztak a településen vis maior helyzetet.

A száraz és erősen csapadékos időszakok váltakozása miatt 2021. évben több helyen kellett védekezési feladatokat végezni. A sok csapadék inkább egyes belterületi, illetve a burkolatlan külterületi utak állapotában tett a szokásosnál gyakrabban kárt, több alkalommal volt szükség útjavításra és a kimosások helyén anyagpótlásra.

Vis maior pályázatok beadására is sor került:

- az ostorosi 212/1 hrsz-ú, Arany János utca 19. szám mögötti partfalomlás helyreállításához bekerülési költség: 18.134.330.-Ft, ebből megítélt támogatás:16.320.000.-Ft, a megvalósításra 2021. év tavaszán került sor.

A csapadékvíz elvezetésére szolgáló nyílt árkos megoldás kapacitása, szakszerűtlen kialakítása, az átfolyók, áttereszek szűk keresztmetszete nem képes a csapadékvíz-problémát tartósan megoldani. Az önkormányzat évek óta pályázatok segítségével próbál támogatást szerezni a fejlesztés megvalósításához.

A csapadékvíz elvezetésére a kritikus helyeken az árokrendszer kibővítése, tisztítása megtörtént. 2021-ban tovább folytattuk a település árokrendszerének felmérését, a 2021. évben folytatódott a Fenyő úti árokrendszer karbantartását, felújítását, a teljes hossz felújítása még áthúzódik 2022. évre is. A Honvéd utcában a közterületre eső csapadékvíz elvezetését magáningatlanon keresztül a patakmederbe vezettük az ingatlantulajdonos hozzájárulásával.

A közfoglalkoztatott munkások bevonásával egész évben folyamatosan végeztük a burkolt nyílt árok tisztítását, illetve azoknak a nyílt árokknak a mederkotrását is, amelyek már nem tudják elvezetni a hirtelen érkező, nagy mennyiségű csapadékvizet.

2021. évben külterületi árok felújítására nem került sor.

Az egészséges ivóvíz ellátás mellett nagy előrelépés volt, hogy a szennyvízelvezetést szolgáló csatornahálózat megépült, melyre évekkal ezelőtt az ingatlanok nagyobb hányadának rácsatlakozása megtörtént. 2021-ban az új lakások esetében fordult elő rákötés a meglévő szennyvízcsatorna-rendszerre, mérsékelve ezzel is a talajszennyezést. A Hősök tere és Kossuth tér útfelújítása előtt megtörtént a Heves Megyei Vízmű által bekötővezetékek cseréje az ingatlanok felé.

A csatornázást megelőző időszakban funkcionáló szennyvízgyűjtő „szikkasztókból” visszamaradt talaj- és talajvíz-szennyezések felszámolása sajnos lehetetlen.

b)

Ivóvíz ellátás:

A település ivóvíz ellátását regionális vezetékes vízrendszerről biztosítják, vízminősége megfelel az előírásoknak. Az ásott és fűrt kutak vizét állatok itatására, kertek locsolására használják, ezek legalizálása kormányzati intézkedés következtében folyamatban van.

A községben jelentős ipari tevékenység nincs. A mezőgazdasági jellegű tevékenységből eredően a felszín alatti vizek szennyezése lehet mezőgazdasági eredetű is. A műtrágyázásból, valamint növényvédő- és gyomirtó szerek maradványaiból a talajvízbe kerülő anyagok okozhatnak szennyezést.

Az altalaj szintjén lerakódott nitrit, nitrát okozhat a még használatban lévő ásott és fűrt kutak vizében károsodást, amely a talajvíz mozgása során belekerül. Mivel ivóvízként már nem használják, emberi egészséget nem veszélyeztet, de továbbra is környezeti terhelést jelent.

c)

Természetes vízi környezet:

Ostoros közigazgatási területén két vízfolyás található. Az Ostoros-patak és a Csincsa-patak. 2011. évben pályázatot nyújtott be az önkormányzat az Ostoros-patak belterületi szakaszának mederrendezése vonatkozásában. A projekt keretében Ostoros vízvédelmi fejlesztése valósult meg, a beruházás lezárására még 2014. év elején sor került. A patak-meder ostorosi szakaszának karbantartása mind belterületen, mind külterületen évente megvalósul.

Az állami tulajdonú Ostoros-patak medrének tisztítása a pályázat benyújtásának évétől az Önkormányzat feladata. Az Ostoros-patak vízhozama a víztározó miatt kisebb, nagyobb esőzések során, vagy hóolvadáskor emelkedik meg kicsit a víz szintje a belterületi szakaszon, de a kiépített mederben a lefolyás zavartalan. A 2013-ban megvalósított patakmeder-rendezés lehetővé tette, hogy a korábban gondot okozó árvizek már nem veszélyeztetik a patak melletti ingatlanokat.

2021. április 1. napján a vízvédelmi hatóság ellenőrzést tartott az ostorosi tó környezetében, mely során megállapítást nyert, hogy a védművek rossz állapotban vannak, felújításra szorulnak. A hatóság határozattal kötelezte a tó kezelőjét a vízszint biztonságos csökkentésére, a tulajdonosokat pedig határidő tűzése nélkül a védművek felújítására.

FÖLD, TALAJVÉDELEM

A település egyes részei között eltérő a talajminőség, amely több okra vezethető vissza:

- víz és szél milyen mértékben okoz talajeróziót,
- csökken a biológiai aktivitás, megjelenik a föld „nemhasználatának” káros hatása,
- a szerves anyag csökkenése,

- a talajszennyezés.

Ostoroson azért a legnagyobb veszélyt a talajerózió jelenti, ami ellen a folyamatos növényborítottság és a belvíz elvezetés tervezett megoldása hatékony védekezést jelenthetne. Egyre nagyobb felületen lenne szükség talajtakarásra, mely a talajeróziót csökkenthetné.

ZÖLDTERÜLETEK

A község négy játszótérrel rendelkezik, ellenőrzésük a jogszabályi előírásoknak megfelelően, folyamatosan történik. Állapotuk jó, megfelelnek az EU-s szabványoknak, a felülvizsgálatot négyévente kell elvégeztetni. A negyedik játszótér az új lakóparkban fitness-park és játszótér együtt 2020-ban került átadásra.

Szükséges a fásítási akciók folytatása mind a közlekedési utak mentén, mind a Szent István parkban, illetve az elhanyagolt területek rehabilitációja érdekében. Továbbra is felkérjük a civil szervezeteket, lehetőséget biztosítunk a környezetvédelem helyi teendőibe történő bekapcsolódásukra.

Ősztől tavaszig folyamatosan végezzük a felújításra, javításra szoruló közterületi padokon, utcai hulladékgyűjtőkön, korlátokon a festési, pótlási és karbantartási munkákat.

A zöldterületek és közterületek védelme érdekében 2019. évben telepített 5 db kutyaürülék-tároló ürítése folyamatosan történik.

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Ostoros a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás tagja. A településen 2017. október 1. napjától az NHSZ Észak-KOM Nonprofit Kft. végzi a kommunális szilárd és szelektív hulladékgyűjtést a hulladéktörvényben és az önkormányzati rendeletben foglalt előírásoknak megfelelően az Egri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft alvállalkozó közreműködésével.

A hulladék a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás tulajdonában lévő hejőpapi hulladéklerakóban kerül elhelyezésre. A helyi hulladéklerakó évekkel ezelőtti bezárása után a Társulás tagönkormányzatainak közös pályázata alapján az érintett önkormányzatok hulladéklerakóinak rekultivációja befejeződött, az utógondozás és ellenőrzés folyamatos.

A lakosság 2017 október óta kéthetente háromféle (műanyag, fém és papír) szelektív hulladékot tud kihelyezni az ingatlana elé. A gyűjtéshez a Szolgáltató zsákokat, illetve „sárga kukát” biztosít, és mindenki – a sárga kukán kívül - a gyűjtött mennyiségnek megfelelő számú zsákot helyezhet ki.

A keletkezett inert hulladékot – építési törmeléket – továbbra is az egri szemétátrakó telepre lehet szállítani.

A községszolgáltató 2018. január 1-jétől egész évben munkanapokon folyamatosan a közterületek rendjének és tisztaságának érdekében házhoz menő lomtalanítást vezetett be évente egyszer, a díjtartozással nem rendelkező lakossági ügyfelek számára. Maximum 2 m³-ig ingyenesen igényelhető, e fölött egyedi megrendeléssel, díj ellenében m³-ként 3 100,- Ft+Áfa összegért vehető igénybe.

A közszolgáltató Eger, Homok utca 26. sz. alatt hulladékgyűjtő udvart működtet, ahol a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjtartozással nem rendelkező, szolgáltatási területen élő lakosok leadhatják nem veszélyes (papír, üveg, műanyag, zöld-, lom, elektromos és elektronikai, fém, étolaj és használt gumiabroncs, továbbá a veszélyes hulladéknak minősülő akkumulátor, szárazelem, gyógyszer, festék és lakkmaradékok göngyölege, motor- és hajtóműolaj, fénycsővek és izzók) hulladékokat. 2020-ban egy alkalommal az elektronikai és elektromos hulladék az Önkormányzat szervezésében helyben is gyűjtésre került.

Ostoroson a biológiailag lebomló szerves hulladékok (zöldhulladék) szelektív gyűjtése 2016. december elején szervezett módon valósult meg. 2017. október 1. óta – tavasztól-őszig-kéthetente házhoz menő zöldhulladékgyűjtés valósul meg, ehhez a szolgáltató „kék kukát” biztosított, illetve a gyűjtött mennyiségnek megfelelően átlátszó zsákban is kihelyezhető a zöldhulladék.

Az önkormányzat látja el a közterületi illegális hulladék lerakóhelyek felszámolását, a bevezető utak megtisztítását, az utak portalanítását, és az útpadkák zúzalékkal történő javítását közcélú munkások alkalmazásával. Lakossági összefogással jelentős mennyiségű hulladék összegyűjtésére került sor mind belterületen, mind külterületen.

Az önkormányzat 2021. évben is folyamatosan foglalkoztatott közcélú munkásokat a község köztisztasági helyzetének fenntartása, a feladatok ellátása érdekében. A közcélú munkások a konkrét tisztántartási munkákat látják el. Folyamatosan és rendszeresen ellenőrzik az utcai hulladékgyűjtőket, és jelzik az illegális hulladék lerakóhelyeket. Utóbbiak felszámolása az észrevételt követő pár napon belül elszállításra kerül a külterületekről. Amennyiben megállapítható a hulladék tulajdonosa, akkor szabálysértési eljárás lefolytatását kezdeményezzük. A lakosság bevonásával tartott szemétygyűjtések keretében is több illegális lerakó felszámolására került sor az elmúlt években. Sajnos, a szabálysértők újra és újra elhelyezik az érintett területeken a hulladékot, így a probléma állandósult.

ZAJVÉDELEM

Mivel a település nem fő közlekedési útvonal mentén található, így a közutak nem okoznak jelentős zajterhelést, vasútvonal nem érinti a községet.

Az ipari zajvédelmi követelmények betartásának ellenőrzése a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság feladata.

A szabadidős tevékenységek, vendéglátóegységek, háztartási tevékenységek zajvédelmi követelményeinek betartása javul. A szabadtéri rendezvények szervezői évről évre elegendő óvintézkedést tesznek annak érdekében, hogy a rendezvények környezetében lakókat ne érje káros zajhatás.

TERMÉSZET ÉS TÁJVÉDELEM

Az Ostoros Községi Önkormányzat a településkép védelméről szóló 20/2017. (XII.20.) önkormányzati rendeletével döntött az Ostoros és Novaj község határában található Csátés-völgy, valamint a Novaji-patak völgyében bal oldalt található Ostorosi-völgy helyi védetté nyilvánításáról.

E két területen lévő gyepterületek értékes maradványai találhatóak az erdőssztyepp növényzetnek, amely egykor hazánk egész alföldi és dombvidéki táján elterjedt volt.

A maradványoknak országos jelentősége van, mivel mára a löszön kialakult erdőssztyepp, mely egykor Magyarország 9 %-át borította, szinte teljesen eltűnt (0,07 %).

A meglévő állományok erősen leromlott állapotba kerültek. Ezen növényzet vizsgálatához legtöbb segítséget a Bükkalja nyújtja, aminek maradványfajtái e két területen megtalálhatók.

A Csátés-völgy egykor legeltetett völgy a középhegység és az alföld határán, az itt található erdő megőrizte az alföldi táj sajátosságait, mint a Bükkalja bármely más része. Ezt mutatja olyan növényfajok jelenléte, ami az egész Bükk-hegységben nem fordul elő.

A völgy bal oldalán található egy molyhos tölgyes erdő maradványa, amely az ősi erdőssztyepp erdő-cserje-gyep mozaikosságát megőrizte. A területen sok igen ritka védett növényfaj található.

A másik terület a Novaj-patak völgyében található szintén sok védett növénynek ad otthont. Ennek gondozását csak megfelelő időnkénti kaszálással lehet fenntartani. A terület gondozására, jelenlegi állapotuk megőrzésére hosszú és rövid távú tervet kell készíteni a felelősségi rendszer meghatározásával.

Az itt élő állatvilág védett állományának megőrzésére a vadásztársaságokkal szoros együttműködést kell kialakítani.

Ostoros község az Egri Bükkalja kistájba tartozik. Megőrizte falusias jellegét, a kertes, fás települési formát. A természetes tájjelleget a nagyüzemi intenzív gazdálkodás megrongálta, de az utóbbi évtizedben lecsökkent táblaméretek, a földek nevesítése a természetű növények sokfélesége újból megjelent.

A vizes élőhelyek visszaalakulása, a rétek legelők természetes kezelése jó irányba mozdult el a tájjelleg megőrzése szempontjából.

A partfalszakadásokra és pincékre készült hosszú távú terv, a folyamatos helyreállítás, egyrészt a régmúlt hagyományok megőrzését, másrészt környezeti és katasztrófa események bekövetkezésének megelőzését szolgálja.

ENERGIAGAZDÁLKODÁS

KEOP pályázattal 2015. évben három önkormányzati intézmény – Alapszolgáltatási Központ, Óvoda, Önkormányzati Hivatal – napelemes rendszer telepítésével energetikai korszerűsítése valósult meg, amely számszerűsíthető megtakarítást jelentett az év lezárását követően.

2015. évben szintén lezárásra került az energiatakarékos közvilágítás korszerűsítése. 476 db lámpatest korszerű LED fényforrásokkal üzemelő új lámpatestekre történő cserélése történt meg. A korszerűsítést követően 2016 évtől kezdődően a tervezett évi 1 millió forintos csökkenéssel szemben mintegy 4 millió forintos csökkenést sikerült elérni a közvilágítási villamos energia fogyasztásban.

A „környezetterhelés” csökkentése egyrészt a LED fényforrások irányított fényéből fakad, ami a fényszennyezést egyértelműen csökkenti, viszont nehezen számszerűsíthető. A LED-lámpa nem szór fényt felfelé.

A projekt által elért számszerűsíthető értékek:

- az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkenése 79.741 (t/év)
- energiahatékonyság növelés révén megtakarított éves

elsődleges (primer) energia mennyisége

853,022 (GJ/év)

2017. évben az önkormányzati hivatal épületének energetikai fejlesztésére került sor, ennek keretében a nyílászárók cseréje, fűtőkorszerúsítése valósult meg 29,9 millió forintos beruházással.

2018. évben pedig a Rédei Miklós Községi Ház energetikai korszerúsítése történt meg napelemes rendszer telepítésével, részleges nyílászáró cserével, illetve fűtőkorszerúsítással 75 millió forintos beruházás keretében.

2019. évben megtörtént a Mini Bölcsőde kialakítása, 2019. március 1. napjával megkezdte működését. Az épület napelemes rendszer kiépítésével - pályázati forrás esetén - tovább korszerűsíthető.

2019. évben önerőből valósult meg az Alapszolgáltatási Központ fűtőkorszerúsítése és a nyílászárók cseréje.

2020. évben megvalósult az önkormányzati hivatal klímaberendezéssel történő ellátása, mely 2021. évben kiterjesztésre került az Alapszolgáltatási Központra, az Óvodára, Bölcsődére és a Községi Háza.

Az Egészségház és az Alapszolgáltatási Központ szigetelésének további energetikai korszerúsítése érdekében figyelemmel kísérjük a pályázati lehetőségeket.

Összességében elmondható, hogy 2021-ben a települést érintően leginkább belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer karbantartásában történt fejlődés. A környezeti elemek állapota összességében kedvező, melyek fenntartására és a jelenleg még esetleg kedvezőtlenebb állapotok javítására vagy felszámolására a jövőben is törekednünk kell.

A település villamos-energia ellátása érdekében a napelem-telep megvalósítását, valamint a csapadékvíz elvezetést is kiemelten kell kezelni.

Böjt László
polgármester

Vasas Ágostonné
jegyző